

Нові глобальні етичні стандарты соціальної роботи *і виклики підготовки докторів філософії*

Тетяна Семигіна

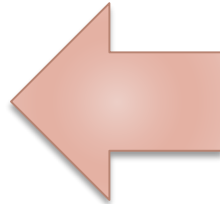
5 березня 2019 р.

III Круглий стіл «Запровадження програм підготовки докторів філософії з соціальної роботи», АПСВТ, Київ, 5 березня 2019 р.

Етичні стандарти соціальної роботи

МІЖНАРОДНІ

- ▶ **1994 - «Етика соціальної роботи: принципи і стандарти»** («Ethics of Social Work – Principles and Standards»)
- ▶ **2004 - «Етика соціальної роботи, визначення принципів»** (*Ethics in Social Work, Statement of Principles*)
- ▶ **2018 - «Глобальна декларація етичних принципів соціальної роботи»** (Global Social Work Statement of Ethical Principles)

ВІТЧИЗНЯНІ

- ▶ **2005 – «Етичний кодекс спеціалістів із соціальної роботи України»**
(затверджений наказом Міністерства у справах сім'ї, молоді та спорту)

Переклад ***Global Social Work Statement of Ethical Principles***

- ▶ Семигіна Т. Нові глобальні етичні принципи соціальної роботи // Вісник Академії праці, соціальних відносин і туризму. 2019. № 1. С.70-85. URL:
https://www.socosvita.kiev.ua/sites/default/files/Visnyk_I_2019--70-85.pdf

Філософія нових глобальних етичних принципів соціальної роботи

- ▶ Оперття на розвиткову (девелопментську) модель
- ▶ Постматеріалістичні, постмодерністські цінності (за Р.Інглегартом)
- ▶ В основі - соціальна згуртованість, протидія суспільним стереотипам
- ▶ Запобіжні заходи під час використання новітніх технологій
- ▶ Визнання локального контексту й протидія «професійному імперіалізму»
- ▶ Подолання «напівфахового статусу» допоміжної професії , яка подекуди демотивує клієнтів від змін

Одна назва - два документи(МФСП та МАШСР) – один набір принципів – різні тлумачення

1. **Recognition of the Inherent Dignity of Humanity** /Визнання гідності людини
 2. **Promoting Human Rights** /Сприяння правам людини
 3. **Promoting Social Justice** /Сприяння соціальній справедливості
 4. **Promoting the Right to Self-Determination** /Сприяння праву на самовизначення
 5. **Promoting the Right to Participation** /Сприяння праву на участь
 6. **Respect for Confidentiality and Privacy** /Повага конфіденційності та приватності
 7. **Treating People as Whole Persons** / Ставлення до людей як до цілісних індивідів
 8. **Ethical Use of Technology and Social Media** / Етичне використання технологій та соціальних медіа
 9. **Professional Integrity** /Професійна доброчесність
-

Сучасна соціальна робота в Україні

Локальна
практика

Парадигма
велфарізму
(соціального
забезпечення)

«Імпортоване
знання»

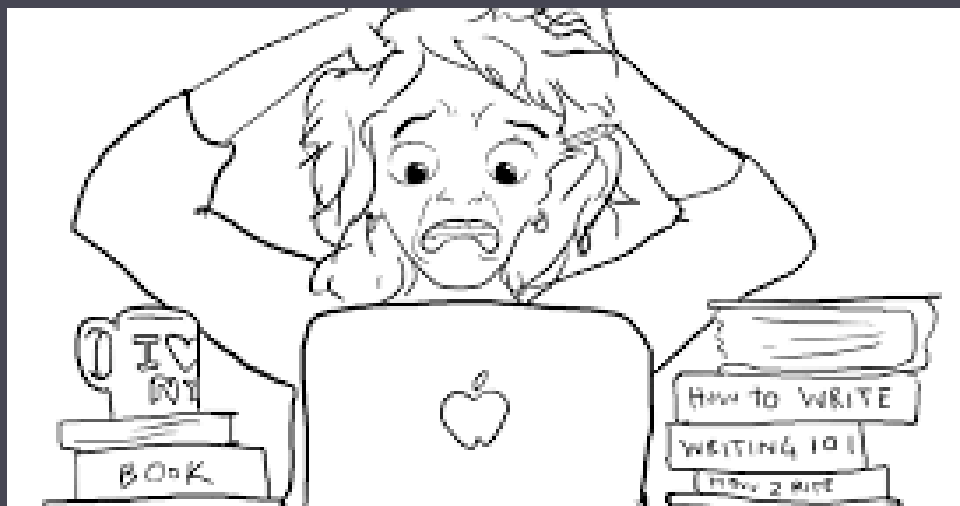
Парадигма
активізації
(орієнтації на сильні
сторони людей)

За Рональдом Інґлгартом:

Цінності
виживання
(матеріалістичні)

Цінності
самовираження
(постматеріалістичні)

Роль досліджень у просуванні нових етичних цінностей соціальної роботи?

Питання для обмірковування

- ▶ **Позиція дослідника**
- ▶ **Залучення клієнтів**
- ▶ **Вибір дизайну та методології**
- ▶ **Виклики під час проведення дослідження**
- ▶ **Поширення результатів**
- ▶ **Інструментарій та процедури етичної експертизи**

Цікаві приклади та рамки прийняття рішень:

Собочан А., Бертотті Т., Стром-Готфрід К.

Етичні міркування у дослідженнях із соціальної роботи //
Вісник Академії праці, соціальних відносин і туризму. 2019. №
1. С. 86-101. URL:
https://www.socosvita.kiev.ua/sites/default/files/Visnyk_1_2019--86-101.pdf

Модель «Дія – рішення» (*Childress et al., 2002; DuBois, 2008*)

Необхідність (Necessity)	* Чи необхідно порушувати певні цінності чи норми для завершення дослідження?
Ефективність, раціональність (Effectiveness)	* Чи буде методологія ефективною для досягнення мети дослідження?
Пропорційність (Proportionality)	* Чи є бажана мета настільки важливою, щоб виправдати переоцінку певного принципу чи цінності?
Найменше порушення (Least infringement)	* Чи розроблена методологія таким чином, щоб мінімізувати порушення принципів або цінностей, яким вона суперечить ?
Належний процес (Proper process)	* Чи приймалось рішення прозоро, за участю громади та з належними дозволами?

Глобальна декларація етичних принципів соціальної роботи (МАНСР)

- ▶ “Для досягнення етичних імперативів організації роботодавців соціальних працівників, **освітні та науково-дослідні установи** повинні працювати над здійсненням заходів та над можливостями розвитку. Не тільки соціальні працівники повинні дотримуватись етичної практики; **організації повинні виконувати свої зобов’язання, підтримуючи етичну практику**” .

*Global Social Work Statement of Ethical Principles IASSW, 2018. URL:
<https://www.iassw-aiets.org/2018/04/18/global-social-work-statement-of-ethical-principles-iassw>*

